

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:

Egy évre 4 frt — 8 korona, félfévre 2 frt — 4 korona,
negyedévre 1 frt — 2 korona.

Egyes szám ára 10 kr. — 20 filler.

Felelős szerkesztő:

WITTINGER ANTA L.

Kiadó és leltulajdonos:

FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamációk a kiadótulajdonos-
hoz. Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők.

Nyitlter sora 40 fr. — Hirdetések nagyság szerint.

A szegényekért.

Odakünn mindjobban hideg lesz; a szürke párakkal telített levegő, a meg-megborzongató hűvösség erősen emlékeztet a télre. Régen néztek az emberek olyan szorongó aggodalommal a hideg napok beállta elé, mint az idén. Csak akik bőven vannak ellátva a jólét javaival, azoknak homlokát nem árnyazza be a gond, mikor borongós novemberi napon egy kis csöndes magába-merülésre meghuzódnak. Azok is csak önmaguk sorsa felől nyugodtak, de ha van érző szívük, mely a társadalom ezer szívével együtt érez, töprengve ülnek el barátságos, befűtött szobájokban: vajjon hogyan mulik a közeli 3—4 hónap? A nyomor, mely a hideg napok beálltával soha sem maradhat el, mennyi áldozatot fog követelni fizikai és erkölcsi egészségben?

És aztán tovább üzik-fűzik gondolataikat a jóléti gazdagok: mennyi áldozattal és milyen módon lehet a szűkölködők szenvedéseit segíteni; mert bármit beszéljenek is a sötétlítő kételkedők korunk önzéséről, a jószívűek e töprengése lépést tart a növekedő bajokkal és e töprengések legtöbbje megváltó tette serdül.

E város jobbmodu polgársága sem várja télen könnyelműséggel a beálló nehéz napokat, de kívánatos volna, ha a városházi urak is figyelemmel kísérik a szegénység küzdelmét a téllal való nehézségeivel és ott lennének a segítséggel azon a helyen, ahol az egyéni erő szívóssága már nem lesz elegendő. Ha így tennének, ez az igaz humanizmus cselekedete volna.

Régtől fogva segítik minálunk a szűkölködőket jótévi egyesületeink. Ők az eszközök megszerzésében szabadabban mozoghatnak és a segítségben is jobban odaférkőzhetnek, ahol az igazi szükség könyei folynak. Szép számmal vannak s az a jó, hogy itt a sokaság nem jelent bajt, mert mentől többen vannak a buzgólkodók, annál többet bíznak rá a jómóduak közül a segítségre és annál inkább nyilvánossá lehet, hol van az igazi szegénység, melynek halaszthatatlan szüksége van a segítségre. Természetes, hogy a nők viszik a vezető szerepet ezekben az egyesületekben. Hozzájuk illik legjobban a könyök leörlése és az ő természetük legalkalmasabb arra, hogy az adományokat a jótékonyág tőkájévé gyűjtsék össze.

Kezd már az élet ébredezni a jótévi nőegyesületekben. Terveket kovácsolnak és megháynak vetnek mindenfélét, hogy megtudják, miféle módon szaporíthatják ebben az esztendőben is a tőkájüket és mennyit kell majd belőle fogyasztaniok. Arra figyelmeztetnők két jótévi nőegyesületeinket, hogy az idén a városnál is kopoktasanak és fokozottabb szives támogatást kérjenek pénzintézeteinktől. Kevés lesz az önkéntes adományokból összegyűjthető erő a rájuk várakozó feladatokhoz. Ne féljenek azok a jószívű asszonyok, akik ezt az áldásos emberbaráti intézményt fenntartják, hogy ahol eddig segítségre találtak, ott ezután eldugják előlük az erszényeket. Tudja azt mindenki, hogy ebben a szűk esztendőben sokkal többen lesznek a szegények, kiknek a maguk erejéből napjában egyszer sem telik kenyérre, annál

kevésbé egy kis meleg levesre és mert ezt tudja, érteni fogja azt a szorgoskodást, amit az egyesületek tagjai kifejtnek.

A jótékonyág szent nevében mulatságokat is rendezhetnek az idei télen s erre bizonyára szívesen engednek tért egyéb, nem kizárólag a szegények istápolására törekvő egyesületek. Nem szükséges, és az idei viszonyokhoz talán nem is illő, hogy szemet-fület ingerlő jótékonyágu sokadalom rendeztessék. Tartsunk felolvasásokat, koncerteket akként, hogy a csattanójuk kellemes tánc legyen. Ha a közönség felkarolja ezeket a mulatságokat, melyekről már legközelebb bizonyára megkapja a hivatalos programokat, nemcsak önmagát kárpótolja az elmaradó látványos sokadalmakért, hanem a maga érzékeny megadóztatása nélkül jót tesz a — testi éhezőkkel is.

A zord, zimankós uapok, melyek nemcsak a szomorúságnak és szenvedésnek, hanem a lelki nemesség megnyilatkozásának a napjai is, remélhetőleg meg fogják hozni jótévi egyesületeinknek a szükséges alamizna-összegeket, melyekből a szegények éhsége csillapítható és a mezitelenségük betakarható lesz.

Városi közgyűlés.

Regen készülték tanácskozáshoz akkora apparátussal, mint az idei november havi városi közgyűlésre. Egyesek és csoportok a képviselőkből különböző dolgokkal állottak elő s meg maga a tanács is meglepetéssel szolgált a közgyűlésnek. Legalább azt kell hinnünk, hogy a polgármester felelőtlansége, melylyel a Köszeg és

TÁRCZA.

A természettudományok és az emberi nem tökéletesedése.

Ira: SAJÓ KÁROLY dr.

Mi a magunk emberi faját úgy tekintjük, mint az egész földi élet koronáját, mint az összes szervezetek örökös tömegének kimagasló csúcsát, melynek kiválósága mellett a többi állatfaj egytől-egyig eltörlül. És ebben igazunk van; szó sincs róla, hogy ezt kétségbe vonjam. Azok a magarangu tulajdonságok, a melyekkel az ember rendelkezik, semmifele más földi fajban együttesen nincsenek meg.

Elszörva találunk ugyan belőlük egyet-egyét a különféle állatfajoknál. Így például a beszélő papagájok nyelve alkalmas arra, hogy emberi hangokat, illetőleg emberi szavakat mondjon ki; de ugye-elek, idegrendszerük nem olyan tökéletes, hogy ezt a beszélő tehetőséget szellemi célokra használhatják fel. Az elefintak, a majomnak, a kutyának, sőt több igen apró állatnak, mint a méhnek és hangyának idegrendszere viszont majdnem meglepő értelmi tehetőségeket árul ugyan el, de ezeknek meg a szó igazi értelmében való beszélő tehetőségek hiányzik, mely nélkül szellemileg valami számbavehető módon tökéletesedni nem lehet. A kézi ügyesség (a létért való küzdelemben oly hatalmas fegyverünk) a majomnak is megvan, habár nem ipari célokhoz, hanem a maguk életviszonyaihoz alkalmazkodva.

Még a társadalmi szervezet sem a mi monopóliumunk, mert a társadalmi élet rendje és összehangzottsága a méheknek és hangyáknak bizonyos tekintetben jobban ki van kristályosodva, mint minálunk.

Az agyvelő kiváló finomsága, a kéznek, az ujjaknak ügyessége, a tagolt beszéd és a társadalmi életre való hajlandóság együttesen azonban mindenestre csak mi bennünk található föl.

A kézi ügyesség, az ipari alkotó tehetőség tekintetében — legalább a mi tömegességet illeti — már igazán joggal dicsekedhetünk. Persze a méhek, ha beszélni tudnának, bizonyosan azt mondanák erre, hogy ők is bírnának nagyobb műveket építeni, ha maguk is nagyobbak volnának; és hogy viszont az ő sejtjeik olyan finom és pontos készítmények, hogy az ember olyant hűbá próbálna alkotni. Igaz, hogy erre megint mi vághatnánk vissza azzal, hogy tudnánk mi is, ha olyan aprók volnánk, mint ők.

Kétségtelen tehát, hogy habár az ember relative és egészen véve a legelőrehaladottabb faj is földünkön, azért absolute véve még a testi szervezet dolgában is nagyon távol áll attól a kívánatos mintakeptől, a melyet természettudományi ismereteink, illetőleg a más állatokon tapasztalt adatok alapján jogunk volna magunknak felőle alkotni.

Valamelyik természetbúvár — nem emlékszem már melyik — azt mondta, hogy az emberiség mindent meg fog valamikor valósítani, a mit jönnek, kellemesnek és szépnek tart és a mi a fizika törvényeivel nem ellenkezik. Ez a jóslat nagyon biztatóan hangzik, és utóvégre van is benne valószínűség, feltéve, hogy előbb meg lesz adva a kellő talaj, melyen olyan nemes gyümölcsök teremhessenek.

Elsőorban vegyük csak azt, hogy majdnem valamennyi társadalmi jelenség az emberi idegrendszerben és működésében leli alapját és magyarázatát. Már pedig ez az idegrendszer elképzelhetetlen hosszú évsorozatnak, melynek első része még a barlanglakó embert is jóval megelőzte, hosszú, hosszú munkája. Mostani természete-

tünket megezámlálhatatlan generációkon át folyton-folyvást egymásra következő őseinktől örököltük. És mivel alapjában véve ugyanazok a jelenségek uralkodnak az emberiség társas viszonyaiban ma is, a melyek hajdanában uralkodtak, természetünk sem különbözhetik alapjában őseink természetétől.

A mi pszichológusaink és a mai pszichiátria azt tartják, hogy a rablásra, ölésre, lopásra, csalásra és verekedésre való hajlandóságok az idegrendszernek káros nyilvánulásai. Nem vonhatjuk ezt kétségbe; de annál sajnósbab, hogy az emberek nagy részében vagy az egyik vagy a másik hajlandóság megvan. És ha nem volna meg, akkor más (idegrendszerbeli) aberrációk pótolják őket. Ezek alapján az idegrendszer buvárai közül mar akárhany kétségbe vonta, hogy egészen ép és egészséges idegű ember egyáltalában van valahol a földön.

De tulajdonképen nincs is ezen mit osodálni. Ezek az idegbajok öröklött tulajdonságok, és végtől-vegig fölfelé, megvoltak — ha mindjárt más alakban — az őseinkben is.

Az ember ősi természeténél fogva az agresszív fajok közé tartozott. A passzivitás legalább, a mennyire a buvárlatok vissza bírnak nyulni, nem volt jellemző tulajdonsága, hanem majdnem mindig támadott. Megtanulta fegyverrel, vagy vertelen eszközökkel nemcsak a természet addigi rendjét, megtámadta nemcsak a legbatalmasabb és nála sokkal erősebb állatokat, hanem megtámadta — a mi az állatországban inkább a kivételos esetek közé tartozik — a maga fajtát is; még pedig nagyobb szevedélyességgel és dühösséggel, mint az állatokat. A háboru volt kezdettől fogva eleme; tehát ő maga teremtett olyan állapotot, melyben a nyugodtabb, békésebb és normalis idegrendszerű egyéneknek háttérbe kellett szorulniok, sőt el is pusztulniok. As

Vidke f. é. október 17. számában a közönség köréből megjelent közleményt tette szóvá, a tanács tudta és beleegyezésével történt. Hogy milyen szerencsével, azt a következményektől fogjuk megtudni. Ez a jelentés egyébként már háborúságot okozott a éles felszólalásokra szolgáltatott alkalmul. A kedélyek ezután is háborogtak, a beszédekből szikrák röpködtek a már attól lehetett tartani, hogy kigyulad az egész reprezentáció, mikor végre megeregett a szavazat-cső a haragos emberek lecsillapodtak. Ekkor — öt óra felé járt az idő — még csak az interpellációkkal és a pótlólag fölvetett tárggyal végeztek a végre valahára a rondes tárgyakra kerülhetett a sor. Ezeknél a tanácskozás gyorsan és simán folyt a minden incidens nélkül 5¹/₂ órára véget is ért.

A részletek a gyűlésről a következők:

Valamivel 3 óra után bejön a terembe a képviselők közé *Tipka* Ferenc polgármester, *Auguszt* János jegyző és *Szovják* Hugó ügyész. Előbbi kettő teljes egészségben látszanak lenni, míg az utóbbi elszegvedett betegségének nyomait viseli. Mikor ezek az urak elfoglalták helyeiket, a polgármester röviden üdvözlé a képviselőket a gyűlés megnyitása után szinte reszkető hangon, szakgatottan jelenté a közgyűlésnek, hogy a *Köszeg és Vidék*-nek f. é. október 17. számában hozott cikke egy tanácsai előterjesztés indoklását mint a valóságnak meg nem felelőt állított oda, minek elleneben ő a tanács igazolására az e tárgyban hozott közgyűlési határozatokra hivatkozik és ebbeli jelentésének tudomásul vételét kéri. A közgyűlés e szíveséget megette a polgármesternek, valamint tudomásul vette a rendőrkapitányi hivatalban elkövetett sikkasztási ügyben megindított eljárását is.

Matis János képviselő szólalt ezután fel, az odiosus és a végtelenségig elnyúló téglaugyben kérvén a polgármestertől felvilágosítást. Nem volt ugyan nagy köszönet a polgármester válaszában, de az interpelláló és a közgyűlés is egyelőre megnyugodott a kapott felvilágosításban. Az előbbi sikkasztási ügyben kapcsolatosan *Márkovits* József képviselő is interpellált egy másik fegyelmi eljárás dolgában. A polgármesternek erre adott válaszáat *Szovják* Hugó városi ügyész egészítette ki mindenki megnyugvására.

Most egy rendkívüli tárgy fölvétele iránt határozott a közgyűlés. Dr. *Stúr* Lajos és 33 társa a városi majortelep beépítése ügyében adtak be indítványt, melynek tárgyalását a közgyűlés első helyre tűzte ki. Az indítvány benyújtói az összes állami hivatalok elhelyezése céljából megfelelő épület emelését a város megbízásából építési terv készítését kívánják. A tárgy fölött széles mederben indult meg a vita a pro és kontra teljes 2 óra hosszat beszéltek. Végre nagy többséggel eljuttatták a tanácsnak az építést ellenző javaslatát és 200 frtnak a tervezet költségeire való megszavazásával egy bizottságot küldtek ki az előmunkálatok teljesítésére.

A rondes tárgyakra került ezután a sor és ezekkel egy fél óra alatt végeztek. Ugyanis:

Kiküldtek egy bizottságot a miniszter és a pannonhalmi főpápat megbízottjaival a kis-gimnázium kifejlesztése ügyében való tárgyalásra; tudomásul vették a belügyminiszternek az ország címerére, illetőleg annak helyes ábrázolására vonatkozó rendeletét; a temető kibővítéséhez szükséges ingatlan megszerzése ügyében 30 nap múlva tartandó közgyűlésen fognak ujabbán határozni; az 1896. évi gyámpénztári mérleg kormányhatósági jóváhagyását tudomásul vették és megadták a szokásos felmentést; a szegényház kibővítésére szükséges házvétel, illetőleg az ebben kötött szerződés jóváhagyottan visszaérkezvén, a vételár kifizetését elrendelték a további teendőkkel a tanácsot bízzák meg; tudomásul vették az alispánnak a borítal-kedvezmény kérdésében hozott megsemmisítő határozatát; az alispáni hivatal véleményes javaslatot kérvén a tűzoltóknak riadó útján történendő összehívására vonatkozólag, a közgyűlés két gyakorlatra megengedendőnek tartja a riadó fújását; végérvényesen határozott a közgyűlés a községfalvi temetőbely megvétele iránt; *Draskovits*

ököljog, a háboru olyan idegrendszert követelt, mely a kölcsönös üldöklés óráiban fanatikus dühösségre, úgyszólván örfjögő önkivültre volt fölzíghatható; tehát olyant, a melyben a rendes, nyugodt működést a viaskodás pillanataiban abnormis állapot váltta föl.

Világos, hogy az emberi történelemnek az ősi mederben való lefolyása közben a fegyvernek kellett az ember legfőbb eszközüvé válni; és a ki a legnagyobb vérfürdőt birta színe hozni, az számíthatott a legnagyobb tekintélyre és így legnagyobb jólétre. A történelem minden lapja erről tanuskodik; hiszen a háborukon, csatákon kívül egyebet nem is tartottak a történetíró tollára érdemesnek.

Azok az idegrendszerbeli rendellenességek tehát, a melyeket napjainkban fejcsóválva vizsgálgatnak a buvárok, már a kőkorakban uralkodókká váltak és épen az ilyen idegeknek kellett az egészséges lelkük fölött győzniük.

Talán sok jelensége az emberi nem viszontagságos életének meg lesz érthető, ha ilyen alapon fogják boncsolóké alá venni.

Imre és társai csaltszedésre kérnek engedélyt, mit a szokásos feltételek mellett megadnak; a „Magyarország Vármegyéi és Városai” című munka szerkesztőbizottságának abbéli kérését, hogy a képviselő-testület a város leírására és képekben való feltüntetésére 500 frtnyi segítséget szavazzon meg, ezuttal sem intézték el, hanem az illető rész megjelenésekor fogják tekintetbe venni.

Baits Mihályt és társait haszonbér-méréséklés ügyében beadott kérelmével elutasítják; *Havy* Lajos színgazgatónak 50 frtnyi segítséget szavaztak meg; *Knaute* Károly városi-erdész 40 évi szolgálata alkalmából 100 frtnyi jutalomban részesül; *Schwarz* Anna és *Paszner* Julia városi szegények havi 2 frtnyi segítőadományban részesülnek.

HIREK.

— **Katonai eskü.** Az október hó elején Köszegre bevonult közös hadseregbeli és konvél-ujonczok Mindszentek napján reggel 9 órakor a katonai alreáliskola parkjában tábort misét hallgattak, mely után letették az ünnepélyes esküt. A beszédeket és az esküformulát magyar és német nyelven mondták. A lélekemelő katonai ünnepség egyházi részét *Beer* Károly katonai lelkész-tanáer végezte.

— **Uj főorvosok.** A törvényhatóságokhoz a napokban leirat érkezett, melyben a belügyminiszter kimondja, hogy a rendezett tanácsú városok tiszti orvosait (kororvosait) is megilleti a tiszti főorvosi cím, s hogy ez orvosok ugyanazon teendőket végezik, mint a törvényhatósági t. főorvosok.

— **Számvevői állás szervezése.** A szombathelyi kir. pénzügyigazgatóság egy számszti állás szervezését ajánlja a városnak. Ez állás szervezésével elejét akarják venni az előfordulható szabálytalanságoknak és esetleges visszaéléseknek a betöltésénél 8 osztályt végzett egyének, kik egy év leforgása alatt az állam számvitelteni vizsgálatot letesznek, jöhetnek szóba. Ez intézkedés előhírnöke a városi számvevőség reorganizációjának.

— **Halottak emléke.** A napot, melyet halottainknak szoktunk szentelni, az idén is mély gyászban telt el. A két ünnepnapon rengeteg koszorút hordtak ki a temetőbe, melyet a kegyelet nagy virágos kertté alakított át. Hétfőn estere felcsapott az ezernyi mécses lángja, megvilágítva a nagy szűrkéséget s az égfele mutató tornyot. Szép volt a halottak emlékének szentelt ünnep! A sírok között egyre nőtt a látogatók száma, a kápolnában felhangzott az ajtatoskodók szolozamája s minduntalan megszólalt a harang. De a szél is egyre erősebbé lett; a hervadt levelek tánczra kerekedtek a sirtetőkön, egyik méces a másik után aludt ki szután újra lett minden, a halottak birodalma újra csendes. — Halottak napján a reggeli órákban prédikáció és gyász-misént mondták a temető-kápolnában s minden más templomban. Az Istenháza megtelt az élők sokaságával, hogy imádkozzok a megholtakért, a künn nyugvók lelkiudvosságáért.

— **Tanító-választás.** A helybeli ág. ev. konvent mult vasárnap tanító-választással foglalkozott. Az állásra jelentkező 13 pályázó közül *Brader* József német-zsidányi tanító 116, *Bácz* Kálmán alsó-bági tanító 109 és *Polster* Adolf debreczeni tanító 8 szavazatot kapott. Az elnök *Bradert* jelentvén ki megválasztottnak, a választók egy tekintélyes része, mivel egyik jelölt sem kapta meg a szükséges általános szótöbbséget, a választás megsemmisítését sürgeti.

— **Vége a színjáték-évadnak.** *Havy* Lajos az ő játékszínaságával befejezte itteni előadásainak sorozatát és pénteken Körmendre költözött át. Ő a községi közönség támogatásával nem volt megelégedve, mi a működésével; igen. A társaság bár kiválóbb erőkkel is dicsekedhetett és játska azért nagyobb elismerést érdemelt volna, annyira küzdött a megélhetés nehézségeivel, hogy kérés-könyörgés útján tudta csak ügyeit rendezni. Egyesek a színházlátogatók közül egy ízben vállalkoztak jegyárúsításra s a város képviselő-testülete mult pénteki közgyűlésében 50 frtnyi segítséget szavazott meg a kérelmező direktornak. Ezzel annyira-amennyire mozgósítható volt a művész-társaság, mely legedesebb emlékei közé minden esetre csak az itt élt utolsó napokat.

— **Imre napja a templomban.** Imre napján reggel 7¹/₂ órakor a régi plébánia-templomban ünnepi nagymisént mondták. A templom tudvalevőleg az Imre hercegeztiszteletére van szentelve s az intenziteletet azért tartották az elhagyott régi falak között.

— **Pályázat rendőrkapitányi állásra.** A megye alispánja f. évi október hó 27-én tette közre a Köszeg város rendőrkapitányi állásra való pályázati felhívást, mely így szól:

Köszeg szab. kir. és rendezett tanácsú városban a rendőrkapitányi állás megüresedvén, ennek betöltése céljából pályázat hirdettetik. Ezen állással évi 1000 frt tiszti fizetés és a szabályrendeletben előirt nyugdíj igény és a mannyiben a kinevezendő kapitány a városi közgyűlés által a közvégti bíráskodással is megbízhatók, azon címén évi 200 frt tiszteletdíj jár. Felhívotnak mindazok, a kik ezen állásra pályázni kívánnak, hogy pályázati folyamodványukat a kellő iratokkal és esetleg minősítési táblákkal felszerelve f. évi november hó 30-ig Vasvármegye főispánjához, méltóságos Reiszig Ede urhoz közvetlenül terjesszék be.

Szombathely, 1897. október hó 27-én.

Károlyi Antal s. k.

kir. tanácsos, alispán.

— **Színjáték az árvaházban.** A helybeli Kelcz-Adelfy-féle árvaház játékszínaságában berendezett szín-

padon f. é. október 30-án estefelé derekas erők mutaták be játékkukat. Az intézet növendékeinek aprajából kerültek ki a kis művészek; elemi iskolai tanulók voltak a szereplők. Nincs is olyan régen, csak két hónapja, hogy az intézetbe kerültek a már is meglepő sikerrel léptek a deszkákra. Két kis kedves darabot játszottak, *Abonyinak A szívtelen*, továbbá *Józsa Géza Béla és Jenő* című színművét. Az előbbiben *Borsai* Adám földbírtokost *Bauer* Lajos, Zoltánt és *Mariskát* *Kerschbaummay* Nándor és *Zedermann* István, a rendőrt *Kohl* Alajos, az inasokat *Schmoll* Károly és *Kohl* János adták szép szereplőre és ügyességre tanuskodva. A *Béla és Jenő* című színműben *Kerschbaummay* Nándor, *Pleszkáts* Ferencz, *Adám* József, *Chapó* István, *Nagy* Sándor és *Östör* Laci léptek fel s közülök nagyobb szerepben *Östör* Laci (a buta inas) és *Kerschbaummay* (nevelő) sikerülten alakítottak.

— **Benczések névtára.** Megkaptuk a pannonhalmi szent-benedekrendnek az 1897—98. iskolai évre szóló névtárát. Belőle megtudjuk, hogy az egyház és a haza szolgálatában álló ősi rendnek van 1 főpátpja, 5 apátja, 154 áldozó papja, 2 ünnepélyes fogadalmas szerpapja, 14 egyszerű fogadalmas növendéke, 25 minden fogadalom nélkül való növendéke és 8 noviciusja. Ezek közül hittudományok doktora 7, bölcsészlet doktora 15, gimnáziumi tanításra okleveles 89, a tanítás terén működik 84. A rend vezetése alatt áll: 1 főiskola, 3 főgimnázium, 3 kis-gimnázium, 26 plébánia, 44 templom és kápolna, A rend oktatásában részesül összesen 1778 ifju.

— **Templomszentelés.** Nagy-Kis-Paty községnek mult vasárnap szép ünnepe volt. Magnagyobbított és belsőleg is egészen felújított templomát benedikálták, mely ünnepélyes alkalomra nemcsak a falubeliek, hanem a szomszédos községek népe is egybesereglett. Igen kedvesek voltak a fehérruhás leánykát, kik a papságot a megáldandó templomhoz kísérték és ott a nép előtt sorfalat kepeztek. A benedikálást *Major* János prepost, kerületi esperes végezte *Havasy* Lajos felső-szilvágyi, *Szaunalovics* Ferencz tömördi, *Rácz* Ferencz meszlői plébános és *Kincs* István községi segédlelkész asszisztálás mellett. Az ünnepi szent beszédet is a benedikáló mondotta, míg az ünnepélyes nagy-misént *Rácz* Ferencz. A sok felül összegyűlt vendégereg *Iker* János tanító és a cseh-mester házában talált vendégzerető fogadtatására.

— **Csendes búcsu.** Köszegfalva tegnap, azaz folyó hó 6-án tartotta temploma fölszentelésének címüünnepét. Volt mise, predikáció, csak a cigány hiányzott: muzsikaszó nem dicsejtette azt. Lénárd napját, Kutya időket élünk: koldus, kevés jut már borra meg cigányra.

— **Humoros előadás.** A *Kornau-Wittels*-féle humoros előadás mult szombaton sok hallgatót csalat a batházba. A bécsi humor, mely a két előadásban egyes kifejezőre talált, rendkívülien mulattatta a publikumot és annak körében még ma is beszéltet magáról.

— **Elmaradt hangverseny.** A *Schläger*-hangverseny, melynek megtartása mult csütörtökre volt tervezve, egy ide érkezett levél szerint a művésznők a vállalkozójával támadt differenciák miatt maradt abban.

— **Jó fogás.** Jó fogást csinált városi rendőrségünk a mult országos vásár alkalmával letartóztatott *Filó* Vinczével. Ez egy uotorius tolvaj és tagja egy elterjedt bandának, melynek szálai a megye déli vidékéig, a mura-szombati járásig érnek.

— **Ég a kunyhó, ropog a — —** zündely *Weinberger* Mihály valami bérli szőlőhegyében. Egy év alatt harmadszor esett le. Tavaly a lakóháza, az idén, szept. 29-én a csüre fogott lángot s okt. 1-én a pinczéjere került a sor. A sűrű tűz minden valószínűség szerint gyujtogatásra viheto viasza. Csakhogy ki lett legyen a gazember, azt még egyelőre a legötötebb titok borus homálya fedi.

— **Anyakönyvi bejegyzések.** A községi anyakönyvvezetői hivatalnal f. évi október havában 1 házassági eset, 17 születés és 14 halálozás jegyeztetett be.

— **Az időjárás októberben.** Az átlagos hőmérséklet reggel 7 órakor 6.2°, délután 2 órakor 11.6°, este 9 órakor 8.2°, tehát az átlagos napi hőmérséklet 8.7° volt. A rendelkezés hónapban átlagosan 1°-kal hidegebb volt. Legmelegebb 1-én volt 22.6°-kal, leghidegebb 31-én 2.2°-kal. — A légsúlymerő átlag 742 mm-en állott, 4.5 mm-rel magasabban a rendelkezés. Legmagasabban, 750 mm-en 27-én; legalantabb, 734.3 mm-en 2-án állott. — Csapadék 6 napon volt, 4 napon eső esett, 2 napon esővel vegyest hó. Mennyisége 33 mm., 59 mm-rel kevesebb volt a rendelkezésnél. Zivatar egyszer volt és pedig 2-án, szélvihar szintén egyszer, 7-én.

— **Árverés.** Folyó évi november hó 14-én d. u. 2 órakor az ág. ev. felső leányiskola megkezdendő építése miatt lerombolandó gyöngyös-utcai házak anyaga, ugymint: tetők, ablakok, ajtófélfák, kályhák stb. nyilvános árverésen eladotnak.

— **Ingatlanok forgalma.** A mult hét folyamán a következő ingatlanok kerültek telekkönyvi átírás alá: *Matis* János és neje javára *Kollmann* Erzsébet után a 6859. ház. 200 frt vételárban. — *Loiber*-*beck* János után *Vlasits* Mátyás és neje javára 1750 frt vételárban az 589. ház. 360. házszámú háza. — *Bauef*, szül. *Fuchs* Erzsébet után az 1051. 1051/a ház. 620. számú ház és kert a községi szegény-intézet javára 1500 frt vételárban.

— **Elhaltak névsora.** A folyó év október havában elhaltak: *Waisbecker* Henrik, 19 éves, rk., tüdővész; *Fröhlich* Adolfné, szül. *Kovács* Lujza, 31 éves, rk., veselob; *Kremszner* Károly, 5 hón., ág. ev., bélhurut; *Ostermann* Erzsébet, 9 hón., rk., bélhurut; *Draskovits* János, 76 éves, rk., máj-elfajulás; *Koloszár* Ilona, 2 hón., rk., gyengeség; *Hechinger* Imre, 3 éves, rk., gőgefő-tuberkulózis; *Koczor* Samundé, szül. *Ponder* Mária, 60 éves, ág. ev., agygyuga; *Lakatos* Béla, 3 hón., rk., görvélykor;

Kelemen Alajos, 6 hón., rk., tüdőlob; Markovits József, 46 éves, rk., tüdővész; Hoebeker Ferencné, szül. Maitz Anna, 85 éves, rk., aggkor; Schlapfer Mária, 31, éves, rk., roncsoló toroklob; Schlogl Anna, 64 éves, rk., aggkor; Franer Anna, 83 éves, rk., tüdővész.

A közönség köréből.

Tekintetes szerkesztő ur!

Engedje meg tisztelt szerkesztő ur, hogy abban a bizonyos obelisz-ügyben becses lapját újból igénybe vehessem.

A „Közönség és Vidéke” f. évi október hó 17-iki számában szorúl szóra a következő nyilatkozatom jelent meg:

„A városi tanács azon állítása, mintha ő Felső- és magas vendégeinek 1893. évben történt látogatása emlékének obeliszkkal való megörökítése, illetve az obeliszk felállítására már 1894. évben közgyűlésileg elrendeltetett volna, a valóságnak nem felel meg.”

A polgármester ur ezt a hírlapi közleményt a mai napon tartott városi közgyűlésen szóba hozván, úgy tüntette fel az ügyet, mintha nekem nem lett volna igazam, s volt elég furfangos, hogy az iratok között az általam felolvasatni kért „indítványt” nem találta meg.

Kérem tehát az idevonatkozó alábbi okmányoknak, — melyek a képviselő-testületnek korábban hozott összes határozatait tartalmazzák, — közlését.

I.

A K. J. indítványa 1893. október 29-ről iktató szám 4196:

„Mondja ki a tek. képviselő-testület, hogy az itt lefolyt királynapokat látható emlékek megörökíteni akarja és küldjön ki egyúttal egy néhány tagu bizottságot oly czelből, hogy az a városi képviselő-testület jövő közgyűléséig javaslatot terjesszen elő az iránt, miképen lehetne ezen feladatot legmértőbben megoldani.”

II.

A képviselő-testület erre vonatkozó határozata 1893. október hó 30-ról:

„Az indítvány elfogadásával a polgármester elnöklése alatt Major János, Köszegi József, Tuczentaller Lajos városi képviselők által álló bizottság küldetik ki, a képviselő-testületnek arról javaslatot tenni, hogy a királyi Felső- és magas vendégeinek városunkban való tartózkodása, miképen volna megörökítendő.”

III.

A képviselő-testület 1894. évi ápril 5-én hozott határozata:

„A király és magas vendégei emlékének megörökítésére az albizottság által tett javaslatot, — mielőtt ezen ügyben érdemleges határozat hozatnék, a képviselő-testület újabb javaslatát véget a kiküldött bizottságnak visszavonni rendeli. — Ugyanezen Szovják Hugo, Vidt Géza, Steierlein Gábor, Eberhardt Gyula képviselők által kiegészített bizottság elé utalja Vidt Gézának a helybeli algyimnasiumnak főgim-

nasiummá való átalakítása, — valamint Eberhardt Gyulának a királyi Felső- és magas vendégeinek a városi tanács termébe leendő megszerzése iránt tett indítványát is.”

IV.

A képviselő-testület 1894. május 10-én hozott határozata:

„Vidt Géza városi képviselő által a király magas látogatásának méltó megörökítése a helybeli kath. algyimnasiumnak főgimnasiummá való átalakítása iránt tett indítványa, Eberhardt Gyula és Köszegi József indítványának függőben való hagyása mellett, — a kiküldött bizottságnak ez ügyben tett javaslata alapján elfogadtatik és ezen a város további fejlődésére és közmívelődési viszonyaira mélyen kiható indítványnak keresztülvitele Somogyi Miklós, Major János, Gyömörey Antal, Szovják Hugo képviselők és Pachor Donat igazgatóval kiegészített városi tanács, mint végrehajtó bizottságra bízatik.”

V.

A képviselő-testületnek 1895. május 9-án hozott határozata:

„A pannonhalmi főpátnak a városhoz intézett átirata szerint a helyi algyimnasiumnak, főgimnasiummá való kiegészítése azon körülménytől tetetett függővé, ha a rendnek Budapest székes fővárosban felállítani tervezett főgimnasium ügyében a tárgyalások eredményhez nem vezetnek, e szerint tehát az itteni gymnasium kérdése még végleg el nem ejtettvén, minden egyéb a királynapok megörökítésére vonatkozó indítvány és előterjesztés egyelőre még függőben hagyatni rendeltetik.”

Ezen okmányok közlése után kérem már most igaz-e, hogy az obeliszk felállítására már 1894. évben közgyűlésileg elrendeltetett?

Kérem továbbá: igazat mondott-e a város polgármestere, a midőn a fenti állítást a mai közgyűlésen ismételte s az én hírlapi közleményemet úgy állította oda, mintha az a valóságnak meg nem felelt volna.

Kiváló tisztelettel kész szolgálja

Markovits József.

Közönség, 1897. november 4-én.

Nyilttér*)

Az ellenem folyó vizsgálatnak mielőbb leendő befejezése érdekében tisztelettel megkérem mindazokat, akiknek esetleg helyettes rendőrkapitányi működésem idejéből, hivatali penzeiből eredő követelésük van, miszerint azt néhány napon belül a rendőrkapitányi hivatalban bejelentsek. Kivétetik a folyó évi III. negyedi előfogatási és beszállásolási díj.

Közönség, 1897. november 7-én. Prosquill Péter.

*) Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendelik — fekete, fehér és színes 45 krigól 14 frt 65 krig meterenként — sima, csikos, kockázott, mintázott, damaszott s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban s. a. t.) a megrendelt árakat postabér és vámmentesen, házhoz szállítva, valamint mintak postafordultával küldenek Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító) selyemgyárai Zürichben. Svájczba címzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Irodalom és művészet.

— Kincses Kalendárium. Megjelent az 1898-ik évre a Kincses Kalendárium, melyet a kiadó vállalat a gyakorlati élet általános útmutatójának nevez, mi pedig elnevezhető a leghasznosabb kézi lexikonnak. Hogy mi az a Kincses Kalendárium, azt tulajdonképpen nem is kellene magyarázni a tavalyi első évfolyam bámulatos sikere után. A most megjelent, a jövőre szóló kötetnek az alapszemléje s a rendszere ugyanaz, a mi a tavalyinak, de a tartalma egészen más, új, s nem kevésbé hasznos, szükséges, sőt nélkülözhetetlen mint a tavalyi volt. Az előttünk levő kötet kezdődik teljes naptári részszel, háztartási, belső gazdasági utbaigazításokkal, csillagászati feljegyzésekkel. Azután jön az osztrák-magyar monarchiában a csapatok elhelyezése a legújabb intézkedések szerint, könnyen áttekinthető táblázatokkal. A ki-mutatásban a boszniai csapatok, a honvédség, sőt az osztrák laudwehr is megvan. A Hogyan házasodjunk rovat a házasságkötést megelőző lépésekre oktat. Majd a jó feleség megtalálásában szolgál utbaigazításokkal egy arcképekkel ellátott czikk. Anyáknak szól gyermekápolás czímű czikk. Következik a bőr ápolása, szak-értő orvos tanításai. Egy másik szakember a szemünkkel és tulajdonágával ismeri meg. Erre következik egy gondosan, a leg-megbízhatóbb adatokkal összeállított czikk, a pályaválasztásról. Bárminő elképzelhető pályára akar valaki lépni, itt megtalálja a neki szükséges utbaigazításokat. Csak a katonai pálya van külön, hosszabb czikkben tárgyalva. A mult és jövő év divatja képekben van tárgyalva. Ezután következik a Házi Bál czím alatt hat új zenemű leköltözve, még pedig egy Csárdás Kálmán Lászlótól, Keringő Mádor Rozsától, Tipogó Kern Auréltól, Franczia-ügyes Szabados Bóltól, Lengyelke Csobor Károlytól s egy Pas de quatre Tarnay Alajostól. E csinos táncdarabokat a táncnő bizonyára sok mulatáson fogják játszani. Utána az adóhitelek titkaiba avat be a Kincses Kalendárium, majd a váltó tulajdonágairól világosít fel. Következik a tanítás az életbiztosításról, czikk az agrármozgalomról s aztán nagyérdemű, a gazdáknak fontos táblázatok arról, Hogyan fizessék munkásainkat. E táblázatok jó szolgálatot tesznek a kibirtokosnak, iparosoknak s mindazon munkaadóknak, a kik a munkát napszámra vagy óraszámra fizetik. E számítások felhasználásával megtekinthető a vezetőlétszám kiszámítása, mely a tévedés esélyét csak fokozza. Van még czikk az egész világon forgalomban levő pénznemekről (átzámításal) azután tanácsok, hogyan építsünk lakóházat, istállót, aklot, kocsiszint, stb. (rajzokkal). Következik: a tarok, a football (labdarugás), vadászati tilalomidő, lövésverseny, a könyvnyomtatás története, postai és távirati tudnivalók, postatakarékpénztár, tarifák, találmányok, stb. sok mindanfélé apró-cseprő dolog. Ez nem olyan kalendárium, melyet, ha évs lejár, hogy eldobunk. Euek az évfolyamait gondosan egymás mellé rakjuk s pár év alatt a legbecesebb, legkülönböztetlenebb könyvtárral rendelkezünk. A Kincses Kalendárium ára: Szines borítékba kötve 1 frt, angol vázonnoktésban 1 frt 50 kr., franczia szatyabőrökésben 2 frt 50 kr. A Kincses Kalendárium megrendelhető a kiadóvállalatnál, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. sz., továbbá kapható az összes könyvkereskedéseknél.

— Magyar Lányok. Izléses kiállításban, választékos tartalommal kopogtat a leányzóba ajtáján vasárnaponként Tutak Anna kitünő képes folyóirata, a Magyar Lányok. Ritka jóízűséssel van itt egy-egy szám díszes keretűbe csoportosítva tömördek finom tollal megirt elbeszélés, czik, vers, amiket jól összeválogatott, művészi képek ékesítenek. A Magyar Lányok főgondja, hogy olyan művészi értékű cikkeket hozzon, amik nemcsak ifju lányok kedélyét nemes és kíváncsú táplálékkal lássák el, hanem fejlesszék tudását, izlését, gazdagítsák képzeletét, ápolják kedélyük világát. Nincs ennél finomabban szerkesztett, gazdagabban kiállított ifjusági folyóirat a külföldön sem. Semellett oly olcsó, hogy minden család könnyen megszerezheti. Előfizetési ára félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr., mutatványszámot kérésre ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, Andrassy-út 10. sz.)

Az Első Osztrák Biztosító-Intézet katonai szolgálat esetére

előnyös feltételek mellett

VEZÉRKÉPVISELŐT

keres. — Ajánlatok Budapestre, Váci-kör-út 16. küldendők.

Első m. kir. szab. osztályosorsjáték.

Legnagyobb nyeremény

szerezésén esothern

Egy millió korona

A megrendeléseket postai utánvétellel eszközölöm, de az összes postaltalvánnyal vagy ajánlott levélben is beküldhető. A hivatalos tervek minden megrendeléshez ingyen csatolom és a sorsolási jegyzéket s huzás után rögtön, minden feloldatás nélkül b. címére küldöm.

Szíveskedjék megrendelésait minél előbb hozzám, mint a sorsjegyek eladásával megbízott főelárusítóhoz küldeni.

BIHARI EDE, Budapest, Kerepesi-ut 20.

Vendéglő-átvétel.

Van szerencsém ezennel a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy a főtéren levő

Waisbecker-féle vendéglőt

bérbe vettem.

Főtörékvésem oda irányul, hogy igen tisztelt vendégeimet legjobb italok és izletes ételek pontos és figyelmes kiszolgálása által kielégítsem.

Kiváló tisztelettel

Winkler Nándor.

!Egérmeleg!

Egérirtásra szükséges

phosphorpépet

a nm. földmivélsügyi miniszter úr 52616/IV/3. rendelete szerint készítve:

100 kiló 35 frt, } 25 kiló 15 frt,
50 kiló 20 frt, } 5 kiló 5 frtért

szállít a (Csacsinovits-örökösök) közszegi a „magyar királyhoz” címzett belvárosi gyógyszerár.

Edényzet a csomagolás beszerzési árban számítatnak.

Megrendelések csakis az illetékes járás-orvos vagy szolgabírói hivatal utalványára fogadtatnak el, melyek

Floderer Jenő,
gyógyszerész címére küldendők.

Árverési hirdetményi kivonat.

A községi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a községi takarékpénztár igazgatósága végrehajtónak Kampauer József és neje Sackmeister Teréz alsó-szénégetői lakos végrehajtást szenvedők ellen 200 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a községi kir. járásbíróság területén levő Alsó-Szénégető községben fekvő az alsó-szénégetői 23. sz. tjkvben A 1. 2. 6. 11. és 13. soroz. 23. házsz. ingatlanra az árverést 531 forintban ezennel megállapított kikiáltási árral elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1897. évi november hó 30-ik napján d. e. 10 órakor Alsó-Szénégető község házában

megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 53 forint 10 krajczart készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal az ámitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában, kijelölt óvadék-képes értékpapírban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

Kelt Köszegen 1897. évi augusztus hó 24. napján.
A községi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság

Ujfürdő-átvétel.

Alulírott bátorkodom Közeg város és környéke n. é. közönségének becses tudomására adni, hogy a községi

„UJFÜRDŐ“-t

az ottani vendéglő-helyiséggel együtt átvettem és a n. é. közönséget tisztelettel meghívom.

Miután jó italok, valamint hideg ételekről gondoskodni fogok, kérem a n. é. közönség becses pártfogását.

Együttal szives tudomásra adom, hogy **meleg folyóvíz-kádfürdők**

a teli hónapokon át minden szombat és vasárnapon használatra készen állnak.

Megrendelésre ilyenek mindennap is készíttetnek. Ilyenkor egy nemzeti zászlo lesz a beemelésnél kiűzve.

Bérelt-jegyek meleg fürdőkre oleo árért kaphatók.

özv. Pilnay Nándorné.

F. é. november hó 11-én

kezdődik az

első magyar kir. szabadalmazott OSZTÁLYSORSJÁTEK

I. osztályának húzása.

100.000 sorsjegy 50.000 nyeresemény

Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben:

1.000.000 korona,

különös nyeresemények.

600.000, 400.000, 200.000, 2 á 100.000

90.000, 80.000, 70.000, 2 á 60.000 korona

és így tovább; egészben 5 hónap alatt 6 osztályban

13.160.000 kor. lesz kisorolva

Eredeti sorsjegyek árai tervezésül:

egy egész 6 frt, egy fél 3 frt,

negyed 1 frt 50 kr., nyolczad 75 kr.

Megrendeléseket kérjük mielőbb, de november 11-ike (húzás kezdete) előtt

Török A. és Társa céghez
BUDAPEST, Váci-körút 4. P.

külden,

Kivágandó.

MEGRENDELÉSI BÁRCZA.

Török A. és Társa uraknak
Budapest, Váci-körút 4. P.

Kérem nekem I. osztály eredeti sorsjegyet a hivatalos tarvezettel együtt küldeni.

frt kr összeg
Küldendő: postautóval, küldeték mellékelve, (A szűknégyetlen rovat törölendő.)

Vezeték és keresnám:

Lakhely: Megye:

Rendkívül érdekes nyilatkozatokat kaptunk az „Asbest”-talpbélés hasznosságáról az ország minden részéből. Bizonyára érdekelni fogja önt, ha mutatónak közlünk néhányat:

Hügyes orvos-tudor urnak Budapesten.

„Dr. ur szabadalmát képező Asbest-talpbélés-
tétellekkel, úgy könnyű nyári, mint vadász-czi-
pómet ellátván, a használat alatt tapasztalt
előnyöket: kellemes puha járás, egy nagyobb
járásnál a lábunk a horzsolástól megóvása,
mint kétértelmű eredményeket doktor urnak
tudomására hozni, részemről szives kötelessé-
gémnek tartom.

Budapest, 1897. szeptember 6-án.

Rónay János, orsz. képviselő.

Edvi Illes Károly jogtudós, a kiváló
publicista, a következőket írja:

„Az Asbest-czipőtalpak nagyszerűen beváltak
egész családomnál, a kitűnő gyártmányt
a legmelegebben ajánlhatom”.

Szombathelyi Antal koltai földbíró-
tokos a többek közt a következőket írja:

„Vadászat alkalmával használtam az Asbest
talpbélést; a járás könnyebb és kellemesebb
volt, mert lábam nem csuszott ide-oda”.

Kössa Dezső siklóúri ügyvéd.

„A ki egyszer Asbest talpbélést használt,
soha többé nem fogja azt nélkülözni. Meg-
győződésem, hogy a ki ad a kényelmes láb-
bélésre, az Asbest talpbélést fog viselni”.

Végh Arpád m. kir. posta- és táviró
főtiszt Zágrábban, ereket írja:

„Tisztelt Doktor ur!

Korszakos megbecsülhetlen találmányának
teljes elismeréssel adóznom akkor, midőn
vizsgálgandók azon időre, midőn lábamon
börkeményedés, gyakori lábizzadás igen kel-
lemetlenül, mondhatni az idegségig zavarítottak.
Azon négy év óta azonban, hogy Asbest talp-
bélésű czipőket viselek, sem a lábtól gyakori
meghűlés, sem semmi lábbajok, melyek előbb
a czipőktől eredtek, nem kínoznak, de keloc-
nit sem kell hordanom, mert új feltalálmányu
Asbest talpbélésű czipői teljesen vízhatlanok.
Teljes elismeréssel és hálával vagyok hazafias
tisztalettel!”

Zágráb, 1897. aug. 29.

Asbest-talpbélés. Csak utánvét mellett.

Felnőtteknek 35 46. számig, tuczatja 12 frt, párja 1 frt 20 kr.
Gyermekeknek 20—34. számig, tuczatja 6,— párja 60 kr.

Kapható az első magyar Asbest-áru gyárnál
BUDAPEST, VI. kerület, Sziv-utca 18. szám.
Minden város részére egy ismételárusító kerestetik.

Kizarolagos elarusítók Köszegen:

Freyberger Sándor és Róth Sándor borkereskedő urak.

KÖHÖGÉS,

rekedtség és elnyalkodás ellen a legjobb hatású szer a
RÉTHY-féle

pemetefü-czukorka,

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti,
kapható minden gyógyszerertárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 doboz-
zal 1 frt 50 kr-ért bérmentve küld

RÉTHY BÉLA

gyógyszerész Bekés-Csabán.

Csak akkor valódi, ha minden doboz fenekén aláírásom látható.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen híresen hatásos erőloutallt az idő megpróbáltatásának
mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillá-
pító bebizonyosított alkalmaztatik közönségen, csuznál, tag-
szaggatásnál és meghuleseknel és az orvosok által bedorzoles-
sekre is mindig gyakorta rendeltetik. A valódi Horgony-
Pain-Expeller, gyaktorta Horgony-Liniment elvezetes alatt,
nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy
haztartásban sem kellesz hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt.
üvegekent árban majdnem minden gyógyszerertárban ke-
szletben van. Forrástár: Török József gyógyszer-
szerszám Budapest. Bevásárlás alkalmával
igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű
utaztat van forgalomban. Ki nem akar megkaro-
sodni, az minden egyes üveget „Horgony” véd-
ője és lábjelű üveggyűző nélkül mint nem va-
lósít utasítsa vissza.

RICTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Nyilvános köszönet.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neun-
kirchenban Ausztriában, az arthematikus és
antiarthritik vértisztító-tea feltalálójának Vért-
tisztító hatású köszvényűel és reumatizmusban

Ha e helyütt a nyilvánosság ele lepek, úgy ez ezért
történi, mivel kötelességemül tartom Wilhelm Ferencz
neunkirchener gyógyszerész urnak köszönetemet kife-
jezni azon szolgálatait, melyekkel súlyos reuma-
tikus bajomban vértisztító-teájával segítségemre volt
s hogy aztán másokat is, a kik e borzasztó bajnak
áldoztak, e pompás teára figyelmeztessék. Nem
vagyok képes e kínzó fájdalmamat, melyet 3 éven
át minden időváltozásnál éreztem s melytől semmi
gyógyszer, sem a Bécs melletti badeni kénfürdő nem
szabadított meg — leírni. Almatlanul fetrengtem
éjszakákon át agyamban, étvágyam láthatólag alább-
szállott, azínem hanyatlott és testi erőm egyre fogyott.
A fent nevezett teának 4 heti használata után szen-
vedésemtől nemcsak teljesen megszabadultam, hanem
most is teljesen ment vagyok, mikor 6 heten át nem
iszom teát; egész testi állapotom is javult. Erősen
meg vagyok győződve, hogy bárki, aki hasonló bajban,
e teához folyamodik, annak feltalálóját, Wilhelm
Ferencz urat, mint én áldani fogja.

Kiváló tisztelettel

Butschin-Streitfeld grófnő,
főhadnagyné.

Alapított 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-Társaság

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

BUDAPESTEN, VI. ker., Külső Váci-ut 45. szám.

Sürgönczim: SZIVATTYUGYÁR BUDAPEST.

GYÁRT:

mind-efele gőzgépet, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szennyegetéskorítás), petroleum és benzin-
motorokat, Kereffirészeket, körfirészeket és csertöröket, Gőzkazánokat, előmelegítőket,
tartányokat, Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mind-efele **szivattyukat** gőz-, szij- és
kézi hajtásra, valamint villamos tüzemre. Artézi kutfelepitményeket vasból. Tűzfecskendőket
és vízszállítókat, tüzoltósági felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző-kocsikat,
sárkaparó és seprőgépeket, hőkéket és uthengereket. Egészségügyi szereket mint gőzfer-
tlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, pöczegődő tisztító készülékeket.
Vas- és ércöntvényeket, harangokat, Kéményöntésű aczélfelületű tüzrostélyokat egyenes
és kigyóalakban, valamint polygon rostélyokat.

LETESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszeszberendezéseket, központi
fűtéseket.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.